

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobce: P. J., narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený JUDr. Radkem Bechyně, advokátem,
sídlem Legerova 148, 280 02 Kolín,

proti

žalovanému: Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2017, č. j. 440/DS/2017, JID: 24458/2017/KUUK/Bal,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2017, č. j. 440/DS/2017, JID: 24458/2017/KUUK/Bal, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Děčín, odboru správních činností a obecního živnostenského úřadu (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 19. 5. 2016, č. j. MDC/50765/2016, sp. zn. MDC/Rp-109/5604/2016, jímž byl žalobce shledán vinným z přestupků podle § 125c odst.

1 písm. e) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterých se dopustil porušením § 3 odst. 3 písm. a) a § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu tím, že dne 12. 1. 2016 v 9:26 hodin v Děčíně na ulici Vítězství u domu č.p. 101 řídil motorové vozidlo tovární značky VW, registrační značky „X“, ačkoliv nebyl držitelem příslušného řidičského oprávnění a dále při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci o 19 km/h (naměřená rychlost 72 km/h, po odečtu možné odchylky měřícího zařízení činila rychlost 69 km/h, nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h), za což mu byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců a dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí a shledává jej nezákonným, neboť se domnívá, že byl zkrácen na svých právech. Žalovaný se nikterak nezabýval skutečností, zda byly jednáním žalobce naplněny materiální znaky daného přestupku. Dle žalobce je zapotřebí rozdělit řidiče do dvou skupin, a to řidiče, kteří řídili bez příslušného řidičského oprávnění, přičemž jeho držitelem nikdy nebyli a řidiče, kteří řídili bez příslušného řidičského oprávnění, nicméně v minulosti byli držiteli zmíněného oprávnění, jako je tomu v případě žalobce. Žalobce proto nemohl zásadně narušit veřejný zájem, jak se domníval žalovaný, když v minulosti prokázal, že je osobou způsobilou k držení řidičského oprávnění. Žalobce oplývá značnými zkušenostmi v řízení motorových vozidel, a tudíž nemohl svým jednáním ohrožovat účastníky silničního provozu. Naplnil tak pouze formální znaky přestupkového jednání, když v době spáchání přestupku nebyl držitelem příslušného řidičského oprávnění. Svým jednáním však neohrožoval účastníky silničního provozu. Možným nenaplněním materiálních znaků přestupku z důvodu zvláštních okolností případu se žalovaný výslovně nezabýval, neuvedl, o jaké zvláštní okolnosti by se mělo jednat a ani konkrétně nevyvrátil, že k těmto okolnostem nedošlo.
3. V období, kdy žalobce nebyl držitelem řidičského oprávnění, neužíval žádná motorová vozidla. Po uplynutí blokace řidičského oprávnění se plně zapojil do svých pracovních povinností s pouhým vědomím, že nedisponuje řidičským průkazem jako takovým a měl v plánu požádat o jeho vydání, nicméně z důvodu velkého pracovního vytížení tak nestihl učinit. Žalobce se domníval, že může porušit pouze povinnost ust. § 6 odst. 8 písm. a) zákona o silničním provozu, dle kterého musí mít u sebe řidič při řízení motorového vozidla na pozemní komunikaci řidičský průkaz. Povinnost zažádat o navrácení řidičského oprávnění v případě jeho pozbytí z důvodu trestu či sankce zákazu činnosti není veřejně známou skutečností a účastníci silničního provozu tak konají v dobré víře, že po uplynutí trestu mohou pokračovat v řízení motorových vozidel bez dalšího omezení. Ministerstvo dopravy vydalo stanovisko, jehož účelem bylo zajistit, aby se od obecního úřadu s rozšířenou působností dostalo osobám dotčeným zákonem o silničním provozu poučení o veškerých dopadech a povinnostech plynoucích z pozbytí řidičského oprávnění. Žalobce nicméně nebyl poučen o skutečnosti, že uplynutím trestu automaticky nenabývá zpět řidičského oprávnění. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby soud napadeného rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný předložil k výzvě soudu správní spis spolu s písemným vyjádřením k žalobě, v němž uvedl, že se v daném případě otázkou naplnění materiální stránky přestupku zabýval, konkrétně na straně 4 žalobou napadeného rozhodnutí. Přestupky uvedené v § 125c zákona o silničním provozu u osob řídících bez řidičského oprávnění nerozlišují podle jejich předchozích zkušeností. V případě žalobce došlo i k naplnění materiální stránky předmětných přestupků, neboť řidičské oprávnění pozbyl z důvodu opakovaného páchání přestupků spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích. Navíc byl osobou, která pozbyla řidičské oprávnění z důvodu bodového hodnocení podruhé. Pozbytí řidičského oprávnění z důvodu dosažení celkového počtu 12 bodů je ve smyslu ustanovení § 123c odst. 5 zákona o silničním provozu pozbytím odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel. Tvzení žalobce, že po uplynutí lhůty blokace řidičského oprávnění konal v dobré víře a s vědomím, že nedisponuje pouze řidičským průkazem je nepravdivé a účelové. Žalobce totiž při silniční kontrole dne 12. 1. 2016 předložil řidičský průkaz, který mu byl vydán po ukončení prvního pozbytí řidičského oprávnění. Žalobce věděl, a to vzhledem ke své předchozí zkušenosti, že si o vrácení řidičského průkazu musí požádat a doložit přezkoušení z odborné způsobilosti. Žalobce minimálně měl a mohl vědět, že není držitelem řidičského oprávnění, neboť to pozbyl v důsledku doručení písemnosti Městského úřadu Louny ze dne 8. 4. 2016, č. j. MULNCJ 28139/2014, v níž byl informován, že pozbývá řidičské oprávnění, navíc mu bylo již známo, že si o vrácení řidičského oprávnění musí požádat. Doporučující stanovisko ministerstva vnitra se netýkalo obsahu oznámení o dosažení 12 bodů, ale rozhodnutí správních orgánů a soudů, kterými je ukládána sankce nebo trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Žalovaný s ohledem na výše uvedené proto navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

Posouzení věci soudem

5. O žalobě rozhodl soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaný i právní zástupce žalobce s projednáním věci bez nařízení ústního jednání souhlasili.
6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
7. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 12. 1. 2016 byl žalobce kontrolován hlídkou PČR, neboť za pomoci laserového rychloměru bylo zjištěno

překročení rychlosti motorového vozidla, které žalobce řídil. Při kontrole bylo dále zjištěno, že žalobce má platnou blokaci řidičského oprávnění. Součástí spisu je i záznam z měření rychlosti, z něhož vyplývá, že žalobci byla naměřena rychlost 72 km/h v místě, kde byla nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, dále fotografie řidičského průkazu žalobce, občanského průkazu žalobce a osvědčení o registraci vozidla. Z Evidence řidičů konkrétně výpisu z karty řidiče, bylo zjištěno, že žalobce má blokaci všech řidičských oprávnění zaevidovanou od 29. 4. 2014 do 8. 2. 2016, kdy dosáhl 12ti bodů v bodovém hodnocení řidiče. Žalobce měl již dříve blokaci řidičského oprávnění, a to od 12. 5. 2009 do 31. 5. 2010. Ke dni 29. 3. 2016 měl žalobce v evidenci řidičů 17 záznamů o přestupcích.

9. Dle ust. § 3 odst. 3 zákona o silničním provozu může řídit motorové vozidlo pouze
 - a) osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu,
 - b) žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele autoškoly podrobuje výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla, nebo
 - c) osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení.
10. Dle ust. § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění.
11. Dle ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km/h.
12. Dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h nebo mimo obec o méně než 30 km/h.
13. Dle ust. § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.
14. Dle ust. § 123d odst. 1 zákona o silničním provozu řidič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řidičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3.
15. Dle ust. § 123d odst. 3 zákona o silničním provozu žádost o vrácení řidičského oprávnění podává žadatel písemně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Podmínkou vrácení řidičského oprávnění je prokázání, že se žadatel podrobil přezkoušení

z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu a dále prokázání zdravotní a psychické způsobilosti. Pro vrácení řidičského oprávnění platí přiměřeně § 101.

16. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce spočívající v tom, že se žalovaný nezabýval naplněním materiální stránky přestupků.
17. Žalovaný se zabýval materiální stránkou přestupku na str. 4 žalobou napadeného rozhodnutí s tím, že žalobce řídil motorové vozidlo bez řidičského oprávnění, čímž porušil zájem společnosti, aby motorová vozidla v provozu na pozemních komunikacích řídily pouze osoby, které k tomu mají řádné oprávnění, navíc překročení nejvyšší dovolené rychlosti pro jízdu v obci o 19 km/h nebylo bagatelní a znamenalo zvýšené riziko dopravní nehody. Soud konstatuje, že se žalovaný k odvolací námitce žalobce výslovně materiální stránkou přestupků zabýval a řádně vyjádřil své závěry, takže soud hodnotí jeho rozhodnutí v tomto směru jako přezkoumatelné a uvedenou žalobní námitku nedůvodnou.
18. Dále se soud zabýval námitkou, že nedošlo k naplnění materiální stránky přestupků.
19. K dané problematice se nejednou vyjádřil Nejvyšší správní soud, který uvedl, že trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy a pravidly, jakými se dosud řídila trestnost trestných činů a proto pro trestnost jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, musí být tedy naplněna i materiální stránka deliktu. Za přestupek je považováno takové zaviněné jednání fyzických osob, které naplňuje formální znaky stanovené v zákoně, přičemž jde o takové zaviněné jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti byť i v nepatrné míře. Lze tedy vycházet z předpokladu, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Tento předpoklad by však nenastal za situace, kdy se k jednání, jež naplnilo formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V takovém případě by nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku a jednání by tak nemohlo být za přestupek označeno. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52, dostupný na www.nssoud.cz)
20. S ohledem na právě uvedené jsou správní orgány povinny zkoumat, zdali určité jednání lze označit za přestupek a tudíž zda došlo k naplnění nejen formálního nýbrž i materiálního znaku přestupku. Za přestupek je považováno zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti, přičemž právě v porušení nebo ohrožení společnosti lze spatřovat materiální stránku přestupku. Žalobci bylo sankčně odebráno řidičské oprávnění pro porušování právních norem silničního provozu, žalobce se navíc evidentně nepoučil z předchozích pochybení, neboť mu bylo řidičské oprávnění odebráno podruhé. Žalobce neuvedl žádnou zvláštní okolnost, která by snižovala škodlivost jeho jednání naplňujícího formální znaky uvedených přestupků. Naopak škodlivost jeho jednání zvyšuje to, že se řízení bez řidičského oprávnění dopustil v souběhu s dalším přestupkem, a to překročením nejvyšší dovolené rychlosti. Uvedené svědčí pro to, že žalobce dlouhodobě nerespektuje pravidla silničního provozu a nehodlá od svého přístupu i přes předchozí sankce upustit. Argumentaci žalobce o značných zkušenostech tak soud nepřikládal žádnou váhu. Soud tak žalobcovu námitku shledal nedůvodnou.

21. K druhé žalobcově námitce týkající se neprokázání zavinění, neboť žalobce nebyl náležitě poučen o skutečnosti, že uplynutím sankce zákazu činnosti nenabývá automaticky zpět řidičské oprávnění, soud uvádí následující.
22. Žalobce jakožto držitel řidičského oprávnění byl povinen znát a dodržovat pravidla silničního provozu, mezi které patří i povědomí o bodovém hodnocení řidičů a maximální bodové míry, která nesmí být řidičem dosažena, aby nedošlo k odebrání řidičského oprávnění. Spolu s tím je nepochybně spojeno i povědomí o právních důsledcích s tím spojených. Dosažení nejvyššího stanoveného počtu bodů v evidenci řidičů dle ust. § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, tak jako tomu bylo v případě žalobce, má za následek nejen pozbytí řidičského oprávnění, ale rovněž i pozbytí odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel. Právní úprava v daném případě zavedla zvláštní postup pro navrácení řidičského oprávnění, jež je upravený v ust. § 123d zákona o silničním provozu, kde se uvádí, že pro opětovné získání řidičského oprávnění může řidič žádat po uplynutí jednoho roku, ode dne pozbytí řidičského oprávnění, nicméně až poté co absolvuje přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu a předloží posudek o zdravotním vyšetření a výsledek z dopravně psychologického vyšetření, čímž prokáže svojí zdravotní a psychickou způsobilost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2011, č. j. 8 As 23/2010-89, dostupný na www.nssoud.cz). Žalobce na základě oznámení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a výzvy k odevzdání řidičského průkazu v důsledku pozbytí řidičského oprávnění, osobně odevzdal řidičský průkaz příslušnému správnímu orgánu, a byl poučen o skutečnosti, že ztrácí řidičské oprávnění, nikde však nebylo uvedeno, že po uplynutí jednoho roku smí znovu začít řídit. Toho si žalobce byl evidentně vědom, neboť při silniční kontrole předložil již neplatný řidičský průkaz, který v rozporu se svou povinností správnímu orgánu v případě první blokace řidičského oprávnění neodevzdal.
23. Argumentaci žalobce o tom, že se stal držitelem řidičského oprávnění v době, kdy nebyla v zákonech stanovena povinnost žádat o navrácení řidičského oprávnění, považuje soud za irelevantní, jelikož žalobce je povinen při svém jednání postupovat v souladu s platnými zákony.
24. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem dne 6. listopadu 2019

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce